

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU'NDA 7257 SAYILI KANUN'LA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

7257 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ("**Kanun**"), 25 Kasım 2020 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmiş; 2 Aralık 2020 tarih ve 31322 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunla birçok kanunda düzenlemeler yapıldığı gibi, 14 Mart 2013 tarih ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na da yeni hükümler getirilmiştir.

Kanun Koyucu, 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na getirilen değişikliklerle; mevcut düzenlemelerin ekonomik ve teknolojik gelişmelere uyum sağlamasını ve piyasa düzenlemelerinin yeni koşullara adapte olmasını amaçlamaktadır. Ayrıca değişikliğe uğrayan düzenlemelerin kısa dönemli olduğu ve etki analizlerinin mevcut bulunmadığı, bu sebeple düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu da ilgili değişikliklere gerekçe oluşturmuştur. Söz konusu değişikliklerle, regülasyon sistemine ilişkin daha liberal bir anlayışın benimsendiği ve bürokratik süreçlerin kolaylaştırılmaya çalışıldığı söylenebilecektir.

Bu çalışmada, 6446 Sayılı Kanun kapsamında söz konusu yeni hükümler incelenecektir. İnceleme yapılırken değişikliğe uğrayan hükümlerin değişiklik öncesi hali ("**Eski**") ile mevcut haline ("**Yeni**") yer verilecek; söz konusu yeni hükümlere ilişkin değerlendirmeler yapılarak değişikliklerin daha iyi anlaşılması sağlanacaktır.

A. Kanun'un 31 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 Sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (tt) bendi değiştirilmiştir. Söz konusu hükmün eski ve yeni halleri aşağıdaki gibidir:

Eski: "tt) Dağıtım şebekesi: Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları hariç dağıtım tesisini,"

Yeni: "tt) Dağıtım şebekesi: Tüketicilerin iç tesisatını **ve üreticilerin şalt sahasını** dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları hariç dağıtım tesisini,"

Değerlendirme: Şalt sahası, transformatörler kullanılarak gerilimin yüksek formdan alçak veya ters forma dönüştürüldüğü elektrik üretim, iletim ve dağıtım sisteminin bir alt istasyonudur. Yukarıda yer verilen değişiklikle, üreticilerin şalt sahasını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları; dağıtım şebekesi kapsamından çıkarılmıştır. Bu hususla ilgili olarak değişiklik gerekçesinde; maliyetlerin tarifeye etkisinin kaldırılması amacıyla, üreticilerin şalt sahasını dağıtım sistemine bağlamak üzere münferiden üreticiler için tesis edilen bağlantı hatlarının, dağıtım şebekesi tanımından hariç tutulmasının öngörüldüğü belirtilmiştir.

B. Kanun'un 32 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi değiştirilmiş ve (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu hükümlerin eski ve yeni halleri aşağıdaki gibidir:

Eski: “a) Halka açık şirketlerde yüzde beş, diğerlerinde yüzde on ve üzerindeki sermaye payı değişiklikleri

b) Kontrol değişikliği sonucunu doğuracak her türlü işlem”

Yeni: “a) Tarifesi düzenlemeye tabi olan tüzel kişiler için; halka açık şirketlerde yüzde beş, diğerlerinde yüzde on ve üzerindeki sermaye payı değişiklikleri ile kontrol değişikliği sonucunu doğuracak her türlü işlem

b) Kontrol değişikliği sonucunu doğuracak her türlü işlem”

Değerlendirme: 6446 sayılı Kanun’un 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer aldığı üzere “Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin aşağıda belirtilen işlemleri Kurul iznine tabidir. Kurul izni alınmasına dair usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir”. Yukarıda yer verilen değişikliklerle (a) ve (b) bentlerindeki hükümler tek bir bentte toplanmış, ayrıca söz konusu hükmün yeni haline; “Tarifesi düzenlemeye tabi olan tüzel kişiler için” ifadesi eklenmiştir. Tarife, 6446 sayılı Kanun’un 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ff) bendinde “elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtımı ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren düzenlemeler” olarak tanımlanmıştır. Düzenlemeye tabi tarifeler Kanun’un 17 nci maddesinde bağlantı, iletim, toptan satış (EÜAŞ), dağıtım, perakende satış, piyasa işletim ve son kaynak tedarik tarifesi olarak belirlenmiştir. Buna göre tarifesi düzenlemeye tabi lisans sahipleri ise TEİAŞ, EPİAŞ, EÜAŞ (mülga TETAŞ’ın toptan satış tarifeleri), bölgesel dağıtım ve görevli tedarik şirketleri olarak sayılabilir. Söz konusu değişikliklerle tarifesi düzenlemeye tabi olanlar hariç diğer lisans sahiplerinin ortaklık yapısı değişiklikleri için onay verilmesi gibi ilave bürokratik iş ve işlemlerin yapılmaması ve işleyişin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Öte yandan, değişiklik gerekçesinde; rekabetin tesisi ve tekelleşmenin önlenmesi amacıyla EPDK tarafından önlisans ve lisans sahiplerinin ortaklık yapılarının takip edilmesine ve gerekli tedbirlerin alınmasına devam edileceği belirtilmiştir.

C. Kanun’un 33 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere (d) bendi eklenmiş ve sonraki bentler buna göre teselsül ettirilmiş; beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “tesislerinin sisteme” ibaresi “tesislerinin **iletim** sistemine” şeklinde değiştirilmiş, ikinci cümlesine “çerçevesinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “**iletim sistem kullanım bedelinden mahsup edilmek suretiyle**” ibaresi eklenmiş ve üçüncü cümlesinde yer alan “on” ibaresi “**beş**” şeklinde değiştirilmiştir.

Eski:

- 8 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan ve teselsüle uğrayan bentler:

“d) İletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yapmak.

e) Bakanlığın kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon çalışmalarını yapmak, iletim sistemine bağlı veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dâhil tüm sistem kullanıcılarına şebeke işleyişine ilişkin mevzuat hükümleri doğrultusunda eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin iletim ve bağlantı hizmeti sunmak.”

Yeni:

- 8 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan, teselsüle uğrayan bentler ve eklenen (d) bendi:

“d) İletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen cezai şartları ve diğer yaptırımları uygulamak.

e) İletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yapmak.

f) Bakanlığın kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon çalışmalarını yapmak, iletim sistemine bağlı veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dâhil tüm sistem kullanıcılarına şebeke işleyişine ilişkin mevzuat hükümleri doğrultusunda eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin iletim ve bağlantı hizmeti sunmak.”

Değerlendirme: 6446 sayılı Kanun’un iletim faaliyeti başlıklı 8 inci maddesinin ilk fıkrasında; elektrik enerjisi iletim faaliyeti, lisansı kapsamında münhasıran TEİAŞ tarafından yürütüldüğü, iletim faaliyetiyle birlikte yürütülmesi verimlilik artışı sağlayacak nitelikteki piyasa dışı bir faaliyetin yürütülmesinin EPDK’nin iznine tabi olduğu ve sair hükümler düzenlenmiştir. İlgili maddenin ikinci fıkrasında ise TEİAŞ’ın görev ve yükümlülükleri belirlenmiştir. Yukarıda yer verilen yeni (d) bendiyle TEİAŞ’a; sayılan hallere ilişkin ihlallerin takibini yapmak, ihlal tespiti halinde cezai şartlar ve diğer yaptırımları uygulama yükümlülük, yetki ve görevi verilerek, aslında fiili uygulamaya Kanuni dayanak oluşturulmuştur. Yukarıda yer verilen değişikliğin amaçları arasında; iletim sistem işletmecisi olan ve 6446 sayılı Kanunla Türkiye enterkonnekte elektrik şebekesinin güvenli işletilmesi, bütünlüğünün sağlanması ve dolayısıyla elektrik iletim sistemi güvenilirliğinin sağlanması ve korunmasından sorumlu olan TEİAŞ’ın 6446 sayılı Kanun ile kendisine verilen görev ve sorumlulukları yerine getirebilmesi için, ayrıca iletim sistemi işletme güvenliği üzerinde risk oluşturan kullanıcıların iletim sisteminin kullanımına ilişkin teknik koşul ve kurallara uymayan keyfi kullanım durumlarının ve Sistem Kullanım Anlaşmalarında düzenlenen kullanım ihlallerinin önlenmesi/sona erdirilmesi için gerekli caydırıcılık unsurunun sağlanabilmesi sayılmıştır.

Eski:

- 8 inci maddenin beşinci fıkrası:

“(5) Üretim ve tüketim tesislerinin sisteme bağlantısı için yeni iletim tesisi ve bu tesisin sisteme bağlanabilmesi için yeni iletim hatlarının yapılmasının gerekli olduğu hâllerde; bu tesislerin yapımı için TEİAŞ’ın yeterli finansmanının olmaması veya zamanında yatırım planlaması yapılamaması durumlarında, söz konusu yatırımlar, bu tesise bağlantı talebinde bulunan tüzel kişi veya kişilerce müştereken yapılabilir veya finanse edilebilir. Yapılan yatırımın tutarı ilgili tüzel kişi veya kişiler ile TEİAŞ arasında yapılacak bir tesis sözleşmesi ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları çerçevesinde geri ödenir. Geri ödeme süresi üretim ve tüketim tesisleri için en fazla on yıldır. Bu konuya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

Yeni:

- 8 inci maddenin beşinci fıkrası:

“(5) Üretim ve tüketim tesislerinin iletim sistemine bağlantısı için yeni iletim tesisi ve bu tesisin sisteme bağlanabilmesi için yeni iletim hatlarının yapılmasının gerekli olduğu hâllerde; bu tesislerin yapımı için TEİAŞ’ın yeterli finansmanının olmaması veya zamanında yatırım planlaması yapılamaması durumlarında, söz konusu yatırımlar, bu tesise bağlantı talebinde bulunan tüzel kişi veya kişilerce müştereken yapılabilir veya finanse edilebilir. Yapılan yatırımın tutarı ilgili tüzel kişi veya kişiler ile TEİAŞ arasında yapılacak bir tesis sözleşmesi ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları çerçevesinde iletim sistem kullanım bedelinden mahsup edilmek suretiyle geri ödenir. Geri ödeme süresi üretim ve tüketim tesisleri için en fazla beş yıldır. Bu konuya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

Değerlendirme: 8 inci maddenin beşinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle ilk cümledeki “sisteme” ifadesi, iletim sistemine dönüştürülmüş ve bu yolla dağıtım sistemine yapılan bağlantıların işbu hüküm kapsamında işlem görmeyeceğine açıklık getirilmesi amaçlanmıştır.

İkinci olarak yapılan değişiklik ise yapılan yatırım tutarının geri ödenmesi ile ilgilidir. Hükümün eski halinde yapılan yatırım tutarının geri ödeneceği hükmü sabitken, yeni hükümde yatırım tutarının, iletim sistem kullanım bedelinden mahsup edilmek suretiyle geri ödeneceği ifadesi yer almaktadır. Mahsup yoluyla; geri ödenecek yatırım tutarı bedelinden, iletim sistem kullanım bedeli düşülecek; bedel düşüldükten sonra ortaya çıkan tutar geri ödenecektir. Mahsuplaşma uygulaması aslında EPDK’nın 30/7/2016 tarihli ve 29786 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile Elektrik Piyasası Bağlantı Ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinin 20 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yaptığı değişiklikle halihazırda uygulanmakta olup burada da uygulamaya Kanuni dayanak oluşturulmuştur.

İlgili hükümde yapılan son değişiklik ise geri ödeme süresinin beş yıla düşürülmüş olmasıdır. Yapılan değişiklik ile yapılacak olan mahsuplaşmanın hangi bedel üzerinden yapılacağı netleştirilmesi ve geri ödeme maksimum süresinin on yıldan beş yıla indirilmesi amaçlandığı gerekçede de belirtilmiştir. Bu kapsamda mahsup süresinin beş yıla indirilmesi, olumlu karşılanmıştır.

D. Kanun’un 34 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin on ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve maddeye on beşinci fıkra eklenmiştir.

Eski:

“(12) Dağıtım şirketi, dağıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, sorumlu olduğu dağıtım bölgesinde, Kurulca onaylanan yatırım planında ayrıca belirtilmesi ve TEİAŞ’ın uygun görüşünün alınması kaydıyla 154 kV gerilim seviyesinde tesis kurabilir.”

Yeni:

~~“(12) Dağıtım şirketi, dağıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, sorumlu olduğu dağıtım bölgesinde, Kurulca onaylanan yatırım planında ayrıca belirtilmesi ve TEİAŞ’ın uygun görüşünün alınması kaydıyla 154 kV gerilim seviyesinde tesis kurabilir.~~

...

(15) 4628 sayılı Kanunun mülga geçici 14 üncü maddesi kapsamında bağlantı görüşü oluşturularak tesis edilmiş ve/veya edilecek enerji nakil hatları ile ilgili olarak, önlisans veya lisans sahibi tüzel kişiler tarafından Kuruma başvuruda bulunularak, dağıtım sisteminden bağlantı talep edilmesi halinde, bağlantı talebi meri mevzuat kapsamında değerlendirilir. Bu kapsamda TEİAŞ ile yapılan bağlantı anlaşması sonlandırılmak suretiyle dağıtım şirketiyle bağlantı anlaşması düzenlenir. TEİAŞ ile yapılan bağlantı anlaşması uyarınca tesis edilmiş olan enerji nakil hatları ile diğer şebeke unsurları, işletme ve bakım hizmetleri karşılığında, ilgisine göre ilgili dağıtım şirketi veya TEİAŞ tarafından iz bedelle devralınır.”

Değerlendirme: 6446 sayılı Kanun’un 9 uncu maddesi dağıtım faaliyetini düzenlemektedir. Söz konusu maddede yapılan değişikliklerle birtakım yeni düzenlemeler söz konusu olmuştur. Bunlardan ilki; dağıtım şirketinin dağıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, sorumlu olduğu dağıtım bölgesinde Kurulca onaylanan yatırım planında ayrıca belirtilmesi ve TEİAŞ’ın uygun görüşünün alınması kaydıyla 154 kV gerilim seviyesinde tesis kurabileceğine ilişkin hüküm, 7257 sayılı Kanunla ilga edilmiştir. İlga gerekçesi olarak da; 6446 sayılı Kanunda düzenlenen “dağıtım” tanımına göre dağıtım gerilim seviyesi 36 kV ve altı, “iletim” tanımına göre iletim gerilim seviyesi ise 36 kV üzeri olduğu, 9 uncu maddenin on ikinci fıkrası ile elektrik dağıtım şirketlerine 154 kV gerilim seviyesinde yani iletim gerilim seviyesinde iletim tesisi kurma yetkisi verildiği, Kanunun iletim ve dağıtım faaliyetlerine ilişkin çizdiği sınırlar (mülkiyet, gerilim seviyesi, işletme güvenliği vb.) dikkate alındığında, fiili uygulaması bulunmayan 9 uncu maddenin on ikinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasının amaçlanması olarak ifade edilmiştir.

Diğer bir düzenleme ise ilgili maddeye on beşinci fıkranın eklenmesidir. On beşinci fıkrada getirilen düzenlemeyle; 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’un mülga Geçici 14 üncü maddesi kapsamında bağlantı görüşü oluşturularak tesis edilmiş ve/veya edilecek enerji nakil hatları ile ilgili, önlisans veya lisans sahibi tüzel kişiler tarafından EDPK’ya başvuruda bulunularak, dağıtım sisteminden bağlantı talep edilmesi halinde, bağlantı talebi yürürlükte olan mevzuat kapsamında değerlendirilecektir. Bu kapsamda; TEİAŞ ile yapılan bağlantı anlaşmasının sonlandırılması suretiyle dağıtım şirketiyle bağlantı anlaşmasının düzenleneceği, TEİAŞ ile yapılan bağlantı anlaşması uyarınca tesis edilmiş olan enerji nakil hatları ile diğer şebeke unsurları, işletme ve bakım hizmetleri karşılığında, ilgisine göre ilgili dağıtım şirketi veya TEİAŞ tarafından iz bedelle devralınacağı hükümlerine on beşinci fıkrada yer verilmiştir.

İlgili hükmün sonunda belirtilen iz bedel, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde; *ekonomik ömrünü tamamladığı halde fiilen kullanılmasına devam edilen iktisadi kıymetler ile gerçek değeri tespit edilemeyen veya edilmesi uygun görülmeyen ancak, hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi kıymetlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılan ve muhasebe kayıtlarında yer verilen en düşük tutar* olarak ifade edilmiştir. İz bedelin 6446 sayılı Kanun bağlamında, gerçek değeri tespit edilemeyen ve hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi kıymetlerin muhasebeleştirilmesi tanımından hareketle anlaşılması yerinde olacaktır.

Yeni eklenen on beşinci fıkran “9/7/2008 tarihli ve 5784 sayılı Kanunla 4628 sayılı Kanuna eklenen mülga Geçici 14 üncü maddenin (b) bendi hükmü çerçevesinde TEİAŞ ile imzalanmış olan 136 adet bağlantı anlaşması yürürlükte bulunmaktadır. Bu anlaşmalara konu olan tesislerin gerilim seviyesi dağıtım tesisi gerilim seviyesinde olup, bağlantı noktası itibarıyla TEİAŞ trafo merkezlerinin orta gerilim kısmındadır. Teknik ve ekonomik yönden işletme zorluğu gerekçesiyle üreticiler tarafından ilgili dağıtım şirketiyle anlaşma imzalamaya taleplerinin karşılanabilmesini ve

mevcut uygulamaya uygunluğun temin edilmesi amacıyla, mevcut tesisler için ilave bir yük getirmeden işletme ve bakım karşılığı dağıtım şirketine devri ile bağlantı düzenlemelerine uyum sağlanabilmesi ve daha henüz tesis edilmemiş hatlar için ise yürürlükte olan mevzuata göre işlemlerin yürütülmesi öngörülmektedir.” şeklinde gerekçelendirilmiştir.

E. Kanun’un 35 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına (g) bendi eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “Kanunda kaynak türü bazında” ibaresi “Kanun kapsamında” şeklinde değiştirilmiştir.

Eski:

“(3) Lisans alma yükümlülüğünden muaf olan yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten kişilerin ihtiyacının üzerinde ürettiği elektrik enerjisinin sisteme verilmesi hâlinde elektrik enerjisi son kaynak tedarik şirketince, 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda kaynak türü bazında belirlenen fiyatlardan alınır.”

Yeni:

- 14 üncü maddenin birinci fıkrası (g) bendi:

“g) Bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi”

- 14 üncü maddenin üçüncü fıkrası:

“(3) Lisans alma yükümlülüğünden muaf olan yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten kişilerin ihtiyacının üzerinde ürettiği elektrik enerjisinin sisteme verilmesi hâlinde elektrik enerjisi son kaynak tedarik şirketince, 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin **Kanun kapsamında** ~~Kanunda kaynak türü bazında~~ belirlenen fiyatlardan alınır.”

Değerlendirme: 6446 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf, bir başka ifadeyle lisanssız olarak yapılabilecek üretim faaliyetleri belirlenmiştir. Anılan fıkraya eklenen (g) bendiyle bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri de lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf faaliyetlerden biri haline gelmiştir. Bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ifadesi, talep üzerine çekeceği kabul edilen ve anlaşmada çekilmesi veya verilmesi konusunda belli hükümler konulmuş bulunan güç miktarını ifade etmektedir. Söz konusu sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla hükümde geçen nitelikleri taşıyan tesis, ilgili muafiyetlerden yararlanacaktır. Kanun gerekçesinde yapılan düzenlemeyle, elektriğe ihtiyacı yüksek olan abonelerin bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydı ile hali hazırda mevcut mevzuatta 5 MW olarak yer alan üretim tesisi üst sınırına tabi olmadan üretim tesisi kurabilmesi ve bu tip tesislerde anlık olarak ihtiyaç fazlası oluşması halinde bunu sisteme verebilmesinin sağlanmasının amaçlandığı belirtilmiştir.

Kanun'un 35 inci maddesiyle yapılan bir diğer değişiklik ise 14 üncü maddenin üçüncü fıkrasının değiştirilmesidir. Yeni hükümdede belirtilen niteliklere uyan öz tüketim fazlası elektrik enerjisinin, 5346 sayılı YEK Kanunu kapsamında belirlenen fiyatlardan satın alınacağı düzenlenmiş, kaynak türü bazında ifadesi hükümden çıkarılmıştır. Böylelikle lisans alma yükümlülüğünden muaf olan yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten kişilerin ihtiyacının üzerinde ürettiği elektrik enerjisinin sisteme verilmesi hâlinde uygulanacak fiyat, enerji kaynağından bağımsız hale getirilerek tüm lisanssız elektrik üretimi uygulamaları için aynı fiyattan alım yapılması amaçlanmıştır.

F. Kanun'un 36 ncı maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir.

Eski:

"(1) 11 inci maddenin onuncu fıkrası uyarınca Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından işletilecek olan piyasalara ilişkin Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri saklı olmak üzere, dağıtım şirketleri hariç elektrik piyasası faaliyetleri ile lisanssız faaliyet gösteren kişilerin bu Kanun kapsamındaki inceleme ve denetimi Kurum tarafından yapılır. Bu Kanun kapsamında tanımlanan elektrik dağıtım şirketlerinin denetimi ise Bakanlık tarafından yapılır. Bakanlık, elektrik dağıtım şirketlerinin denetimini, bu konuda ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte yapabilir veya bu kuruluşlara yetki devretmek suretiyle yaptırabilir. Bakanlığın ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarından bu konuya ilişkin olarak yapacağı talepler süresinde karşılanır. Bakanlık tarafından düzenlenen veya karara bağlanan denetim raporları Kuruma bildirilir. Denetim raporu sonucuna göre gerekli yaptırım ve işlemler Kurul tarafından karara bağlanır."

Yeni:

*"(1) 11 inci maddenin onuncu fıkrası uyarınca Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından işletilecek olan piyasalara ilişkin **6362 sayılı Kanun** hükümleri saklı olmak üzere, dağıtım şirketleri hariç elektrik piyasası faaliyetleri ile lisanssız faaliyet gösteren kişilerin bu Kanun kapsamındaki inceleme ve denetimi **Kurum tarafından; elektrik dağıtım şirketlerinin denetimi ise Bakanlık tarafından yapılır. Ancak Bakanlık, elektrik dağıtım şirketlerinin denetimini, Kurum da dahil olmak üzere bu konuda ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte yapabileceği gibi bu kurum ve kuruluşlara kısmen veya tamamen yetki devretmek suretiyle yaptırmaya da yetkilidir.** Bakanlığın ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarından bu konuya ilişkin olarak yapacağı talepler süresinde karşılanır. **Yetki devri yapılması halinde kendisine yetki devredilen veya birlikte yapılacak kurum veya kuruluşun denetim işlemleri için yapacağı her türlü masraf Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.** Bakanlık tarafından düzenlenen veya karara bağlanan denetim raporları Kuruma bildirilir. Denetim raporu sonucuna göre gerekli yaptırım ve işlemler Kurul tarafından karara bağlanır."*

Değerlendirme: İlgili fıkrada yapılan ilk değişiklik Sermaye Piyasası Kanunu yerine sadece Kanun numarasının yazılarak 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na atıf yapılmasıdır.

Değişiklikle, hükmün daha açık olarak ifade edilmesi amacıyla lafzında redaksiyon yapılmış, ayrıca Bakanlığın **elektrik dağıtım şirketlerinin denetimini, ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra EPDK'yla da birlikte yapabileceği veya bu kuruluşlara kısmen ya da tamamen yetki devretmek suretiyle yaptırabileceği** öngörülmüştür. Böylece ihtisas sahibi olan

kurum ve kuruluşlar arasına EPDK da dahil edilmiştir. Söz konusu değişikliğin gerekçesi "6446 sayılı Kanun kapsamında tanımlanan elektrik dağıtım şirketlerinin denetimi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yapılmakta olup, Bakanlık denetimi ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte yapabileceği gibi aynı zamanda bu yetkisini ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilmektedir. Düzenleme ile Bakanlığın denetim yetkisini Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu da dahil olmak üzere kısmen ve tamamen ihtisas sahibi kurum ve kuruluşlara devredebilmesine imkan sağlanmakta ayrıca birlikte denetim yaptığı veya yetki devri yapması halinde yetki devredilen kuruluşların denetim işlemleri için yapmak zorunda kalacakları masrafların Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanması amaçlanması" olarak belirtilmiştir.

Belirtmek gerekir ki, hükmün eski halinde sadece yetki devrinden bahsedilirken yeni halinde yetki devri, kısmen ve tamamen olmak üzere ikiye ayrılmıştır. İdare Hukuku'nda yer alan yetki devrine ilişkin ilkelerden biri de yetki devrinin kısmi ve sınırlarının belli olmasına ilişkindir. Hükümdeki yetkinin tamamen devredilmesinin bu kapsamda soru işareti oluşturduğu açıktır. Tamamen yetki devrinin hangi kapsamda olacağını belirtmesi faydalı olacaktır. Söz konusu "tamamenliğin" kısmilik ve sınırları belirlilik çerçevesinde olabileceği ihtimali de gözden kaçırılmamalıdır. Bu hususun açıklığa kavuşturulması, İdare Hukuku bakımından faydalı olacaktır. Söz konusu fıkrada yapılan üçüncü değişiklik ise yetki devredilen ya da birlikte yapılacak denetime dair her türlü masrafın Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı ifadesidir.

G. Kanun'un 37 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinin ikinci ve üçüncü cümleleri değiştirilmiştir.

Eski:

"(6) Kurulca düzenlemeye tabi tarife türleri şunlardır:

- a) Bağlantı tarifeleri: Bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmasına dâhil edilecek olan bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapan kişinin iç tesisatının dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici tarafından tesis edilmesi hâlinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden bağlantı bedeli alınmaz."*

Yeni:

"(6) Kurulca düzenlemeye tabi tarife türleri şunlardır:

- a) Bağlantı tarifeleri: Bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmasına dâhil edilecek olan bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapılan **tüketim tesisinin** iç tesisatının **ve üretim tesisinin salt sahasının** dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici **veya üretici** tarafından tesis*

*edilmesi hâlinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden **ve üreticilerden** bağlantı bedeli alınmaz.”*

Değerlendirme: 6446 sayılı Kanun’un 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinin ikinci ve üçüncü cümlelerinde yer alan hükümlere, 7257 sayılı Kanunla eklemeler yapılmıştır. 17 nci madde; Tarifeler, Tüketicilerin Desteklenmesi, Özelleştirme, Kamulaştırma ve Arz Güvenliği başlığını taşımakta olup söz konusu alanları düzenlemektedir. Altıncı fıkranın (a) bendinde yer alan *bağlantı yapan kişinin iç tesisatının ifadesi, “**bağlantı yapılan tüketim tesisinin iç tesisatının ve üretim tesisinin şalt sahasının**”* ifadesi ile değiştirilerek ilgili kapsam daha açık bir şekilde ortaya konmuştur. Devam eden değişikliklerde ise bağlantı hattının üretici tarafından da tesis edilebileceği durumu ve ilgili üreticilerden bağlantı bedeli alınmayacağı ifade edilmiştir. Söz konusu değişikliğin gerekçesinde 6446 sayılı Kanun ile elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması amaçlandığı belirtilmiş; Kanunun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklik ile elektrik dağıtım şebekesine bağlanacak olan tüketiciler için uygulanan bağlantı tarifesine benzer şekilde münferiden üreticiler için tesis edilen bağlantı hatlarının maliyetlerinin tarifeye etkisinin kaldırılması amacı ile üreticilerin şalt sahasını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatlarının masraflarının bağlantı tarifelerinin kapsamına alınması öngörüldüğü ifade edilmiştir.

H. Kanun’un 38 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi başlığı ile birlikte değiştirilmiştir.

Eski:

Kamulaştırma

MADDE 19 – (1) Elektrik piyasasında üretim veya dağıtım faaliyetlerinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin, önlisans ve lisansa konu faaliyetleri için gerekli olan kişilerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde Kurul tarafından kamu yararı kararı verilir. Söz konusu karar çerçevesinde gerekli kamulaştırma işlemleri 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dâhilinde üretim faaliyetlerinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri için Maliye Bakanlığı, dağıtım faaliyetlerinde bulunan lisans sahipleri için TEDAŞ tarafından yapılır. Bu durumda kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderler kamulaştırma talebinde bulunan önlisans veya lisans sahibi tüzel kişi tarafından ödenir.

(2) Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti ve/veya üzerindeki sınırlı ayni haklar, üretim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde ise Hazineye ait olur. Kamulaştırma bedeli önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisi tarafından ödenerek tapuda Hazine adına tescil edilen veya niteliği gereği tapudan terkin edilen taşınmazlar üzerinde Maliye Bakanlığınca kamulaştırma bedelini ödeyen önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri lehine bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir ve/veya kullanma izni verilir. İrtifak hakkının ve/veya kullanma izninin süresi önlisans veya lisansın geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

(3) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerce yeni dağıtım tesisleriyle ilgili yapılan kamulaştırmaların gerektirdiği kamulaştırma bedelleri ile diğer giderler tarifeler yoluyla geri ödenir.

(4) Önlisans sahibinin lisans alamaması ya da önlisans veya lisansın sona ermesi ya da iptali hâlinde, önlisans veya lisans sahibi tüzel kişiler tarafından ödenmiş bulunan kamulaştırma bedellerine ilişkin olarak aşağıdaki uygulamalar yapılır:

a) Dağıtım lisansının süresinin bitmesi nedeniyle sona ermesi hâlinde tarifeler yoluyla geri alınmayan kamulaştırma bedelleri kamulaştırılan taşınmazın mülkiyetine sahip olan kamu kurum veya kuruluşu tarafından ilgili şirkete iade edilir.

b) Kamulaştırılan taşınmazların üzerinde irtifak hakkı tesis edilmek ve/veya kullanma izni verilmek suretiyle başka bir önlisans sahibinin kullanımına bırakılması durumunda, kamulaştırma bedeli lehine irtifak hakkı tesis edilen ve/veya kullanma izni verilen önlisans sahibi tarafından kamulaştırma bedelini ödemiş olan tüzel kişiye ödenir.

c) 2942 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi uyarınca kamulaştırılan taşınmazın sahibi veya mirasçıları tarafından geri alınması durumunda, taşınmaz sahibi veya mirasçıları tarafından geri ödenecek bedel, kamulaştırma bedelini ödemiş olan tüzel kişiye ödenir.

(5) Kamu tüzel kişiliğini haiz önlisans veya lisans sahibi tüzel kişilerce yürütülen üretim, iletim veya dağıtım faaliyetleri için gerekli olan taşınmazlarla ilgili kamulaştırma işlemleri, bu tüzel kişiler tarafından yapılır ve kamulaştırılan taşınmazlar üretim, iletim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu tüzel kişileri adına tescil edilir.

(6) Özel hukuk tüzel kişileri tarafından faaliyette bulunma hakkı edinilen dağıtım bölgelerinde özelleştirme tarihi itibarıyla mevcut olan dağıtım tesislerinin bulunduğu ve bu tarih itibarıyla kamulaştırma kararları alınmamış veya kamulaştırma kararı alınmakla birlikte kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış taşınmazların kamulaştırması TEDAŞ tarafından yapılır ve kamulaştırma bedelleri ile ilgili diğer giderler TEDAŞ tarafından ödenerek tapuda TEDAŞ adına tescil edilir.

(7) Özel hukuk tüzel kişilerince yürütülen üretim veya dağıtım faaliyetleri için gerekli olan Hazineye ait taşınmazlar dışındaki kamu kurum veya kuruluşlarına ait taşınmazlar, Kurul tarafından verilecek kamulaştırma kararı uyarınca üretim faaliyetlerinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri için Maliye Bakanlığınca, dağıtım faaliyetlerinde bulunan lisans sahipleri için TEDAŞ tarafından, 2942 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi uygulanarak temin edilir. Bu durumda kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderler kamulaştırma talebinde bulunan özel hukuk tüzel kişisi tarafından ödenir. Bu taşınmazların mülkiyeti üretim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde ise Hazineye ait olur.

(8) İrtifak hakkı, kullanma izni ve kiralamaya ilişkin olarak aşağıdaki uygulamalar yapılır:

a) Piyasada üretim veya dağıtım faaliyetinde bulunan lisans veya önlisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri, faaliyetleri ile ilgili olarak Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesisi, kullanma izni verilmesi veya kiralama yapılabilmesi için Kurumdan talepte bulunur. Bu talebin Kurulca uygun görülmesi hâlinde, Maliye Bakanlığı ile önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri arasında önlisans veya lisans süresi ile sınırlı olmak üzere irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama sözleşmesi

düzenlenir. Bu sözleşmelerde, sözleşmenin geçerliliğinin önlisans veya lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olacağı hükmü yer alır. İrtifak hakkı, kullanma izni veya kiralama bedelini ödeme yükümlülüğü, önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisine aittir.

b) Piyasada kamu tüzel kişiliğini haiz önlisans veya lisans sahibi tüzel kişilerce yürütülen üretim, dağıtım veya iletim faaliyetleri için gerekli olan, Hazinesin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlarla ilgili olarak irtifak hakkı tesisinin veya kullanma izni verilmesinin talep edilmesi hâlinde, Maliye Bakanlığı tarafından ilgili kamu tüzel kişileri lehine lisans süresince bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir veya kullanma izni verilir.

Yeni:

“Taşınmaz temini işlemleri

MADDE 19- (1) Elektrik piyasasında üretim faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemleri ile ilgili olarak;

a) Üretim faaliyetinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin önlisans veya lisansa konu faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini taleplerine yönelik işlemler, 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre Kurum tarafından yürütülür. Taşınmaz temini talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde Kurul tarafından karar alınır. Bu kapsamda alınan kararlar, kamu yararı kararı yerine de geçer ve herhangi bir makamın onayına tabi değildir.

b) Kamulaştırma ve/veya devir yoluyla elde edilen taşınmazların mülkiyeti ve/veya üzerindeki sınırlı ayni haklar üretim tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşu adına, bunların bulunmaması halinde ise Hazine adına tescil edilir. Hazine adına tescil edilen veya niteliği gereği tapuda terkin edilen taşınmazlar üzerinde Hazine taşınmazlarının idaresiyle sorumlu ve görevli olan kamu kurumu tarafından, lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olmak üzere, lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri lehine bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir ve/veya kullanma izni verilir. Bu işlemlere konu edilemeyecek olanlar için ise bedel alınmaksızın kiralama yapılır.

c) Kamulaştırma, devir, irtifak hakkı tesisi, kullanma izni, kiralama gibi işlemlere ilişkin bedeller ve projeden kaynaklı tazminatlar ile bu işlemlere ilişkin diğer giderler, önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri tarafından ödenir. Hazinesin özel mülkiyetindeki taşınmazlar veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler üzerinde tesis edilen irtifak hakkı, kira ve kullanma izni sözleşmelerinde, sözleşmenin geçerliliğinin önlisans veya lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olacağı hükmü yer alır.

ç) Önlisans sahibinin lisans alamaması ya da önlisans veya lisansın sona ermesi ya da iptali hâlinde, önlisans veya lisans sahibi tüzel kişiler tarafından ödenmiş bulunan kamulaştırma bedellerine ilişkin olarak, kamulaştırılan taşınmazların üzerinde irtifak hakkı tesis edilmek, kiralamak ve/veya kullanma izni verilmek suretiyle başka bir önlisans veya lisans sahibinin kullanımına bırakılması durumunda, kamulaştırma bedeli lehine irtifak hakkı tesis edilen, kiralanmış ve/veya kullanma izni verilen önlisans veya lisans sahibi tarafından kamulaştırma bedelini ödemiş olan tüzel kişiye ödenir.

(2) Elektrik piyasasında dağıtım faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemleri ile ilgili olarak;

a) Dağıtım faaliyetinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin lisansa konu faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini taleplerine yönelik işlemler, 2942 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre TEDAŞ tarafından yürütülür. Taşınmaz temini talepleri TEDAŞ tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde TEDAŞ tarafından karar alınır. Bu kapsamda alınan kararlar, kamu yararı kararı yerine de geçer ve herhangi bir makamın onayına tabi değildir.

b) Temin edilen taşınmazların mülkiyeti ve/veya üzerindeki sınırlı aynı haklar TEDAŞ adına tescil edilir. Bu taşınmaz ve hakların kullanımı, lisans süresi ve dağıtım faaliyeti ile sınırlı olmak üzere, ilgili lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisine aittir.

c) Özel hukuk tüzel kişileri tarafından faaliyette bulunma hakkı edinilen dağıtım bölgelerinde özelleştirme tarihi itibarıyla mevcut olan dağıtım tesislerinin bulunduğu ve bu tarih itibarıyla kamulaştırma kararları alınmamış veya kamulaştırma kararı alınmakla birlikte kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış taşınmazların kamulaştırması TEDAŞ tarafından yapılır, tapuda TEDAŞ adına tescil edilir, kamulaştırma bedelleri ile bu işlemlere ilişkin diğer giderler TEDAŞ tarafından ödenir.

ç) Özel hukuk tüzel kişileri tarafından faaliyette bulunma hakkı edinilen dağıtım bölgelerinde özelleştirme tarihi sonrasında yapılan yeni dağıtım tesisleriyle ilgili taşınmaz temini işlemlerinin gerektirdiği bedeller ile bu işlemlere ilişkin diğer giderler, ilgili lisans sahibi tüzel kişi tarafından ödenir ve tarifeler yoluyla geri alınır.

d) Süresinin bitmesi nedeniyle dağıtım lisansının sona ermesi halinde, tarifeler yoluyla geri alınamayan taşınmaz teminine ilişkin bedeller, TEDAŞ tarafından ilgili özel hukuk tüzel kişisine iade edilir.

(3) 2942 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca kamulaştırılan taşınmazın sahibi veya mirasçıları tarafından geri alınması durumunda, taşınmaz sahibi veya mirasçıları tarafından geri ödenecek bedel, kamulaştırma bedelini ödemiş olan tüzel kişiye ödenir.

(4) Kamu tüzel kişiliğini haiz olan ve elektrik piyasasında üretim, iletim veya dağıtım faaliyetinde bulunan önlisans veya lisans sahibi kamu tüzel kişilerinin önlisansa veya lisansa konu faaliyetleri ile ilgili taşınmaz temini işlemleri, 2942 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre, bu tüzel kişiler tarafından yürütülür ve elde edilen taşınmazların mülkiyeti veya üzerindeki sınırlı aynı haklar bu kamu tüzel kişileri adına tescil edilir. Bu fıkra kapsamında, Hazinesinin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler için önlisans veya lisans sahibi kamu tüzel kişileri lehine, lisans süresince bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir, kiralama yapılır veya kullanma izni verilir.

(5) Bu maddede belirtilen hususlara ilişkin usul ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.”

Değerlendirme: 6446 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi başlığı ile beraber değiştirilmiştir. Söz konusu değişikliğin gerekçesi şu şekildedir:

“Madde ile önlisans veya lisansa konu enerji yatırımları için ihtiyaç duyulan taşınmazlara ilişkin hak veya mülkiyet edinimlerinin daha etkin ve hızlı bir şekilde değerlendirilebilmesi, iş süreçlerinin daha rasyonel hale getirilmesi, değişik kamu kurumları arasındaki yetki

karmaşasının giderilmesi, yatırımcıya tek merkezden hizmet sunulması, bürokrasinin azaltılması, kurumların görev, yetki ve sorumluluklarının netleşmesi ile hesap verebilir bir kamu yönetiminin oluşturulması amacıyla, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 19 uncu maddesinin değiştirilmesi öngörülmektedir. Önerilen değişiklikle, elektrik piyasasında üretim faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemlerinin tümünün EPDK tarafından, dağıtım faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemlerinin tümünün ise TEDAŞ tarafından yapılması öngörülmektedir.”

Önceki düzenlemede kamulaştırmaya ilişkin işlemlerin farklı kurumlarca yapılmasının karmaşaya yol açtığı ve bürokratik sürecin yeni düzenlemeyle hızlanacağından hareketle ilgili değişiklik olumlu karşılanmıştır. Zira kamulaştırma sürecinin doğrudan mülkiyet hakkı ile ilgili olduğu, hassasiyetle yürütülmesi gerektiği ve bu durumun da kamulaştırma sürecinde bir yeknesaklık gerektirdiği; işbu düzenlemeyle bu doğrultuda yapılan değişikliğin olumlu karşılandığı ifade edilebilir.

İlgili değişikliğin incelenmesine geçmek gerekirse; eski hükmün başlığı “*Kamulaştırma*”yken yeni hükmün başlığı, “*Taşınmaz temini işlemleri*”dir. İlgili kanun maddesinde yeniden bir düzenlemeye gidilmiş olup hükmün yeni hali incelenmelidir.

- Elektrik piyasasında üretim faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemleri ile ilgili 19 uncu maddenin birinci fıkrasının sırasıyla alt bentleri;
- a. Üretim faaliyetinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin önlisans veya lisansa konu faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini taleplerine yönelik işlemler: Kamulaştırma Kanunu ve ilgili mevzuata göre EPDK tarafından yürütülecektir. Taşınmaz temini talepleri, EPDK tarafından değerlendirilecek ve uygun görülmesi halinde Kurul tarafından karar alınacaktır. EPDK’nın bu yöndeki kararlarının kamu yararı kararı yerine geçeceği ve herhangi bir onaya tabi olmadığı belirtilmiştir. Söz konusu hükmün konuluş nedeni Kamulaştırma Kanunu’nun 5 inci maddesinde düzenlenen kamu yararı kararı verecek merciler ile 6 ncı maddesinde düzenlenen kamu yararı kararlarının onay mercilerine ilişkin düzenlemeye matuftur. Adı geçen iki maddede bu kapsamdaki idari birimler ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Kamulaştırma Kanunu’nun 6 ncı maddesinde; Cumhurbaşkanı veya bakanlıklar tarafından verilen kamu yararı kararlarının ayrıca onaylanmasının gerekmeyeceği ifadesi yer almaktadır. 7257 sayılı Kanunla EPDK’ya kamu yararı kararı verme yetkisi verilmiş ve işbu karar, herhangi bir onay merciine tabi kılınmamıştır. Bu kapsamda EPDK tarafından alınacak kararlar, Cumhurbaşkanı veya bakanlıklar tarafından verilen kamu yararı kararları gibi herhangi bir onay merciine tabi olmadan geçerlilik kazanacaktır.
- b. Kamulaştırma ve/veya devir yoluyla elde edilen taşınmazların mülkiyeti ve/veya üzerindeki sınırlı ayni haklar tescili ilgili alt bentte düzenlenmiştir. Hazine adına tescil edilen veya niteliği gereği tapuda terkin edilen taşınmazlar üzerinde Hazine taşınmazlarının idaresiyle sorumlu ve görevli olan kamu kurumu tarafından, lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olmak üzere;
  - lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri lehine bedelsiz irtifak hakkı tesis edileceği ve/veya kullanma izni verileceği;
  - bu işlemlere konu edilemeyecek olanlar için ise bedel alınmaksızın kiralama yapılacağı hükmü

yer almıştır. Tesis edilen irtifak hakkı ve/veya verilen kullanma izni; özel kanunlarda belirtilen süreler hariç Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazları üzerinde 30 yıla kadar irtifak hakkı tesis edilmekte, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde ise 30 yıla kadar kullanma izni verilmektedir¹. 6446 sayılı Kanun'daki irtifak hakkı tesisinin ve/veya verilecek kullanım izninin bu süreye tabi olacağı açıktır.

İrtifak hakkının tesis edilemeyeceği ve/veya kullanma izninin verilemeyeceği taşınmazlara ilişkin olarak; bedel alınmaksızın kiralama yapılacağı belirlenmiştir. Kiralama için öngörülen süre ise en fazla on yıl olmakla beraber istisnaları mevcuttur². Bu istisnalardan biri de enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiralanabilir olmasıdır. Sonuç olarak 6446 sayılı Kanun'un 19 uncu maddesinin birinci fıkrası (b) benti kapsamında kiralama, on yıldan fazla süre için söz konusu olabilecektir.

- c. (c) alt bendinde adı geçen işlemler için bedeller, tazminatlar ve diğer giderler önlisans veya lisans sahibi özel hukuk kişileri tarafından ödenecek olup; tesis edilen irtifak hakkı, kira ve kullanma izni sözleşmelerinde, sözleşmenin geçerliliğinin önlisans veya lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olacağı belirtilmiştir. (b) alt bendi için yaptığımız açıklamada yer alan sürelerin, işbu bentteki önlisans veya lisansın geçerlilik süresi için üst sınır teşkil ettiği açıktır.
  - d. (ç) alt bendinde ise önlisans sahibinin lisans alamaması ya da önlisans veya lisansın sona ermesi ya da iptali hallerinde; önlisans veya lisans sahibi tüzel kişiler tarafından ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleriyle ilgili olarak, başka bir önlisans veya lisans sahibinin kullanımına bırakılması söz konusu olduğunda; önceki önlisans veya lisans sahibi tüzel kişinin ödemiş olduğu kamulaştırma bedeli, yeni önlisans veya lisans sahibi tüzel kişi tarafından önceki önlisans veya lisans sahibine ödenecektir.
- Elektrik piyasasında dağıtım faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemleri ile ilgili 19 uncu maddenin ikinci fıkrasının sırasıyla alt bentleri;
- a. 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) alt bendinde EPDK için yaptığımız açıklamaların, bu hükümde aynen TEDAŞ için de geçerli olduğu ilgili alt bentten hareketle söylenebilir.

¹ <http://www.milliemlak.gov.tr/Documents/irtifak/irtifak-hakki-brosur.pdf>

Milli Emlak Genel Tebliği:

13. İrtifak hakkı ve kullanma izni süresi

(1) (Değişik:RG-1/2/2012-28191) 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu, 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu (Endüstri Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve özel kanunlarında süre belirtilenler hariç Hazine taşınmazları üzerinde kullanma izni ve irtifak hakkı süresi en fazla otuz yıl olarak uygulanır. Ancak, daha önce kullanma izni verilen veya irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlarla proje bütünlüğü taşıyan taşınmazlar üzerinde daha önce verilen kullanma izni veya tesis edilen irtifak hakkının kalan süresi kadar kullanma izni verilir veya irtifak hakkı tesis edilir. Üzerindeki binalarda esaslı onarım gerektirmeyen veya üzerinde sabit tesis yapılmamakla birlikte taşınmazın değeri (binalarda bina bedeli hariç) kadar yatırım ve onarım yapılacak ve idarece uygun görülecek yatırımlar için ise yirmi yıla kadar kullanma izni verilir veya irtifak hakkı tesis edilir.

² <https://www.milliemlak.gov.tr/Documents/Kira/kira-islemleri-genel.pdf>

- b. Temin edilen taşınmazların mülkiyeti ve/veya üzerindeki sınırlı ayni haklar TEDAŞ adına tescil edilecek olup; bu taşınmaz ve hakların kullanımı, lisans süresi ve dağıtım faaliyeti ile sınırlı olmak üzere, ilgili lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisine ait olacaktır.
  - c. İlgili alt bentte sayılan hallere ilişkin kamulaştırma işlemleri TEDAŞ tarafından yapılacak, tapuda TEDAŞ adına tescil edilecek, kamulaştırma bedelleri ile bu işlemlere ilişkin diğer giderler TEDAŞ tarafından ödenecektir.
  - d. Alt bent (ç)'de sayılan bedel ve giderlerin, ilgili lisans sahibi tüzel kişi tarafından ödeneceği ve tarifeler yoluyla geri alınacağı belirtilmiştir; alt bent (d)'de ise sürenin bitmesi nedeniyle dağıtım lisansının sona ermesi halinde, tarifeler yoluyla geri alınamayan taşınmaz teminine ilişkin bedellerin, TEDAŞ tarafından ilgili özel hukuk tüzel kişisine iade edileceği belirtilmiştir.
- Elektrik piyasasında dağıtım faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemleri ile ilgili 19 uncu maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkrasında;

Kamulaştırma Kanunu'nun ilgili maddesi uyarınca kamulaştırılan taşınmazın sahibi veya mirasçıları tarafından geri alınması durumunda, taşınmaz sahibi veya mirasçıları tarafından geri ödenecek bedelin, kamulaştırma bedelini ödemiş olan tüzel kişiye ödeneceği düzenlenmiştir.

Nitelikleri dördüncü fıkrada sayılan kamu tüzel kişilerinin önlisansa veya lisansa konu faaliyetleri ile ilgili taşınmaz temini işlemleri, 2942 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre; kendi tüzel kişilikleri tarafından yürütülecek ve elde edilen taşınmazların mülkiyeti veya üzerindeki sınırlı ayni haklar bu kamu tüzel kişileri adına tescil edilecektir. İlgili hüküm kapsamında, Hazinesinin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler için önlisans veya lisans sahibi kamu tüzel kişileri lehine, lisans süresince bedelsiz irtifak hakkı tesis edilecek, kiralama yapılacak veya kullanma izni verilecektir.

6446 sayılı Kanun'un 19 uncu maddesinde belirtilen hususlara ilişkin usul ve esasların, EPDK tarafından çıkarılacak yönetmelik ile düzenleneceği, beşinci fıkrada belirtilmiştir.

İ. Kanun'un 39 uncu maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanuna Ek Madde 3 eklenmiştir.

Yeni:

"EK MADDE 3- (1) 8 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulamasından kaynaklanan uyumsuzluklar idari yargıda görülür."

Değerlendirme: 6446 sayılı Kanun'un 8 inci maddesi, iletim faaliyetini düzenlemekte olup; aynı maddenin ikinci fıkrası TEİAŞ'ın görev ve yükümlülüklerini düzenlemektedir. İkinci fıkranın (d) bendinde ise "iletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen cezai şartları ve diğer

yaptırımları uygulamak” halleri, TEİAŞ’ın görev ve yükümlülükleri arasında sayılmıştır. Sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen cezai şartları ve diğer yaptırımlardan kaynaklanan uyuşmazlıklar, artık idari yargıda görülecektir. Madde gerekçesi şu şekildedir: “Madde ile sistem kullanım ihlalleri nedeniyle TEİAŞ tarafından uygulanan yaptırımlara karşı açılan davalarda, farklı yargı organları arasında çıkan yargı yolu uyuşmazlıklarının giderilerek bu davaların idari yargıda görülmesi amaçlanmaktadır.”

J. Kanun’un 40 ıncı maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanuna Ek Madde 4 eklenmiştir.

Yeni:

“EK MADDE 4- (1) Aşağıda belirtilen iş ve işlemleri yapmak üzere görevlendirilen personel hakkında, 3213 sayılı Kanunda belirlenen ve madencilik faaliyetlerinin incelenmesi ve denetlenmesi için görevlendirilen personele uygulanan harcıraha ilişkin hükümler uygulanır.

a) Bu Kanun kapsamında elektrik dağıtım şirketlerinin faaliyetlerinin denetlenmesi, incelenmesi ve kontrolü için görevlendirilenler

b) Bakanlık personelinden, elektrik üretim tesislerinde kullanılan yerli aksamın imalat ve tesis denetimi ile görevlendirilenler de dâhil olmak üzere, 5346 sayılı Kanun kapsamında elektrik üretim tesislerine ilişkin denetim faaliyetleri ile 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yürütülen denetim faaliyetleri ve elektrik üretim tesislerinin kabul işlemleri için görevlendirilenler

c) TEİAŞ’ta 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bendi kapsamında görev yapan personelden, açık ve kapalı trafo merkezleri ile enerji nakil hatlarının denetimi, tesisi, bakımı veya kontrolü hizmetleri için görevlendirilenler

(2) Bu ödemeler damga vergisi hariç herhangi bir kesintiye tabi tutulmaz.”

Değerlendirme: 3213 sayılı Kanun, Maden Kanunu olup; söz konusu Ek Madde 4 ile aynı maddenin (a), (b) ve (c) alt bentlerinde yer alan iş ve işlemleri yapmak üzere görevlendirilen personelin, Maden Kanunu’nda belirlenen ve madencilik faaliyetlerinin incelenmesi ve denetlenmesi için görevlendirilen personele uygulanan harcıraha ilişkin hükümler uygulanacağı düzenlenmiştir. İlgili hükümler Maden Kanunu’nun 35 inci maddesinde yer almakta olup şu şekildedir:

“İnceleme ve denetim giderleri

Madde 35 – Madencilik faaliyetlerinin incelenmesi ve denetimi için yapılacak masraflar, 4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanununun geçici 1 inci maddesi gereğince genel bütçeye özel gelir ve Genel Müdürlük bütçesine özel ödenek kaydedilen tutarlardan karşılanır.

Madencilik faaliyetlerinin incelenmesi ve denetimleri için görevlendirilen personele 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre hak ettikleri gündeliklerin iki katı tutarında gündelik ödenir. Bu tutar, üç katına kadar Cumhurbaşkanınca artırılabilir.

Bu maddeye göre yapılacak ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir vergi alınmaz ve kesinti yapılmaz.”

(a), (b) ve (c) alt bentlerinde yer alan iş ve işlemleri yapmak üzere görevlendirilen personele, Maden Kanunu'nun yukarıda yer verilen maddesi kapsamındaki hükümler uygulanacaktır.

Madde gerekçesinde işbu değişiklikte; elektrik dağıtım şirketlerinin faaliyetlerinin denetlenmesi, incelenmesi ve kontrolü için görevlendirilen personel ile elektrik üretim tesislerinde kullanılan yerli aksamın imalat ve tesis denetimi ile görevlendirilenler de dahil olmak üzere, 5346 sayılı Kanun kapsamında elektrik üretim tesislerine ilişkin denetim faaliyetleri ile 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yürütülen denetim faaliyetleri ve elektrik üretim tesislerinin kabul işlemleri için görevlendirilen Bakanlık personeli ayrıca 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca elektrik enerjisinin sürekli ve kaliteli iletilmesinden sorumlu olan TEİAŞ Genel Müdürlüğü'nün ülke geneline yaygın iletim hatları ile trafo merkezlerinin denetimi, tesisi, bakımı veya kontrolü hizmetleri için görevlendirilen personeline 3213 sayılı Maden Kanununda belirlenen ve madencilik faaliyetlerinin incelenmesi ve denetlenmesi için görevlendirilen personele uygulanan harcıraha ilişkin hükümlerin uygulanmasının öngörüldüğü belirtilmektedir.

K. Kanun'un 41 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanununun Geçici 1 inci Maddesi değiştirilmiştir.

Eski:

“GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından kısmen veya tamamen koruyacak şekilde tesis edilmiş ve uygulamaya ilişkin hususları Kurum tarafından hazırlanan tebliğ ile düzenlenmiş fiyat eşitleme mekanizması, 31/12/2015 tarihine kadar uygulanır. Tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri ile görevli tedarik şirketleri fiyat eşitleme mekanizması içerisinde yer alır.

(2) 31/12/2015 tarihine kadar ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas alınır ve ulusal tarifede çapraz sübvansiyon uygulanır. Ulusal tarife, Kurumca hazırlanır ve Kurul onayıyla yürürlüğe girer.

(3) 31/12/2015 tarihine kadar tüm hesaplar ilgili mevzuata göre ayrıştırılarak tutulur.

(4) Bu madde kapsamındaki sürelerin beş yıla kadar uzatılmasına Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

Yeni:

“GEÇİCİ MADDE 1- (1) Düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından kısmen veya tamamen koruyacak şekilde tesis edilmiş ve uygulamaya ilişkin hususları Kurum tarafından hazırlanan tebliğ ile düzenlenmiş fiyat eşitleme mekanizması içerisinde tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri ile görevli tedarik şirketleri yer alır.

(2) Fiyat eşitleme mekanizması 31/12/2025 tarihine kadar uygulanır. Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulandığı süre boyunca ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas

alınır ve ulusal tarifede çapraz sübvansiyona yer verilir. Ulusal tarife, Kurumca hazırlanır ve Kurul onayıyla yürürlüğe girer.

(3) İkinci fıkra kapsamındaki sürenin beş yıla kadar uzatılmasına Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(4) Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulandığı dönemde tüm hesaplar ilgili mevzuata göre ayrıştırılarak tutulur.”

Değerlendirme: Elektrik piyasasında uygulanmakta olan fiyat eşitleme mekanizması tüketicilerin dağıtım bölgeleri arasındaki maliyet farklılıklarından kısmen veya tamamen korunmasını amaçlamaktadır. Nitekim değişiklik gerekçesinde; Fiyat Eşitleme Mekanizması ve Ulusal Tarife uygulamasının temel amacı, düzenlemeye tabi tüketicilere ilgili mevzuat gereği yansıtılması gereken maliyetlerin bölgesel etkilerinin bir geçiş dönemi süresinde ortadan kaldırılması olduğu, geçiş dönemi uygulamalarının bölgeler arası maliyet farklılıkları ve abone grupları arası çapraz sübvansiyonlar açısından tam olarak sona ermediği mevcut durumda, elektriğin tüm bölgelerde yeterli, kaliteli ve sürekli şekilde tüketicilere sunulmasını teminen maddenin yeniden düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Birinci fıkrada belirtilen tebliğ, EPDK tarafından hazırlanan Fiyat Eşitleme Mekanizmasına Tebliği'dir. İlk fıkrada söz konusu mekanizma içerisinde tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri ile görevli tedarik şirketleri yer alacağı düzenlenmiştir. İkinci fıkrada, fiyat eşitleme mekanizmasının, 31/12/2025 tarihine kadar uygulanacağı düzenlenmiştir. Söz konusu bu süre uzatımıyla, tek bir fıkra kapsamında ilgili uygulamaların belirli bir süre daha devam etmesi amaçlanmaktadır. Bir önceki cümlede yer alan sürenin beş yıla kadar uzatılmasında Cumhurbaşkanı yetkili kılınmıştır.

Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulandığı süre boyunca, EPDK tarafından hazırlanacak ve yürürlüğe girecek ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas alınacak; söz konusu tarifede çapraz sübvansiyona yer verilecektir. Elektrik fiyatlarındaki uygulama bağlamında çapraz sübvansiyon bir faaliyet, bölge ya da abone grubuna ilişkin maliyetin bir kısmının ya da tamamının diğer faaliyetler, bölgeler ya da abone grupları tarafından karşılanması halidir. Desteklenen (sübvansiyon edilen) faaliyet, bölge ya da gruplar diğer faaliyet, bölge ya da grupların faturaları üzerinden sübvansiyon edilmektedir³. Yukarıda yer verilen maddenin son fıkrasında ise fiyat eşitleme mekanizmasının uygulandığı dönemde, tüm hesapların ilgili mevzuata göre ayrıştırılarak tutulacağı düzenlenmiştir.

L. Kanun'un 42 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanununun Geçici 4 üncü Maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan hüküm değiştirilmiştir.

Eski:

“(4) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla işletmede olanlar dâhil 31/12/2020 tarihine kadar işletmeye girecek olan 5346 sayılı Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisleri ile bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31/12/2020 tarihine kadar işletmeye girecek olan Bakanlık tarafından düzenlenen bir maden işletme ruhsatı ve izni

³ <https://www.linkedin.com/pulse/elektrik-tarifelerinde-%C3%A7apraz-s%C3%BCbvansiyon-yeniden-erc%C3%BCment-camadan/>

kapsamında 3213 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin IV. Grup (b) bendinde yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretim tesislerinden, ulaşım yollarından ve lisanslarında belirtilen sisteme bağlantı noktasına kadarki TEİAŞ ve dağıtım şirketlerine devredilecek olanlar da dâhil enerji nakil hatlarından, ilgili kurum tarafından verilmiş izin tarihinden itibaren yatırım ve işletme dönemlerinin ilk on yılında izin, kira, irtifak hakkı ve kullanma izni bedellerine yüzde seksen beş indirim uygulanır. Bunlardan Orman Köylüleri Kalkındırma Geliri ile Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Geliri alınmaz. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce kamu kurum veya kuruluşları tarafından elektrik üretim tesisi yapılmak amacıyla ihalesi yapılan ya da sözleşmeye bağlanan maden sahalarında kurulmuş ve kurulacak tesisler bu fıkra da yer alan indirim ve istisnalardan faydalanamaz. Bu fıkra kapsamındaki sürenin beş yıla kadar uzatılmasına Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

Yeni:

“(4) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31/12/2020 tarihine kadar işletmeye girecek olan ve Bakanlık tarafından düzenlenen bir maden işletme ruhsatı ve izni kapsamında 3213 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin IV. Grup (b) bendinde yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretim tesislerinden, ulaşım yollarından ve lisanslarında belirtilen sisteme bağlantı noktasına kadarki TEİAŞ ve dağıtım şirketlerine devredilecek olanlar da dâhil enerji nakil hatlarından, **lisans tarihinden itibaren on yıl boyunca** izin, kira, irtifak hakkı ve kullanma izni bedellerine yüzde seksen beş indirim uygulanır. Bunlardan Orman Köylüleri Kalkındırma Geliri ile Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Geliri alınmaz. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce kamu kurum veya kuruluşları tarafından elektrik üretim tesisi yapılmak amacıyla ihalesi yapılan ya da sözleşmeye bağlanan maden sahalarında kurulmuş ve kurulacak tesisler bu fıkra da yer alan indirim ve istisnalardan faydalanamaz. Bu fıkra kapsamındaki sürenin beş yıla kadar uzatılmasına Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

Değerlendirme: Yukarıda yer verilen Geçici 4 üncü Madde’de yapılan değişiklikle; 31/12/2020 tarihine kadar işletmeye girecek olan 5346 sayılı Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisleri, ilgili fıkra kapsamından çıkarılmıştır. Ayrıca fıkranın girişinde yer alan “işletmede olanlar dahil” ibaresi de fıkradan çıkarılmış olup, ilgili fıkranın 7257 Kanunla düzenlenmeyen kısmı için sadece “31/12/2020 tarihine kadar işletmeye girecek olan” ifadesi geçerli olacaktır. Son olarak 7257 Kanunla yapılan düzenlemede, fıkra da sayılan yerlerden; ilgili kurum tarafından verilmiş izin tarihinden itibaren yatırım ve işletme dönemlerinin ilk on yılında değil; *lisans tarihinden itibaren on yıl boyunca* izin, kira, irtifak hakkı ve kullanma izni bedellerine yüzde seksen beş indirim uygulanacağı yeni hükümlerle düzenlenmiştir.

Gerekçede belirtildiği kadarıyla; değişiklik doğrultusunda madde ile, uygulamada karışıklığa neden olmaması için 6446 sayılı Kanunla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisleri ile ilgili hükmün fıkra metninden çıkartılması ve madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretim tesisleri için de 5346 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle aynı doğrultuda izin, kira, irtifak hakkı ve kullanma izni bedellerine uygulanacak indirimlerin lisans tarihinden itibaren uygulanması amaçlanmaktadır.

M. Kanun’un 43 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanunun Geçici 6 ncı Maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2025" şeklinde değiştirilmiştir.

Eski:

"(1) 31/12/2015 tarihine kadar, genel aydınlatma kapsamında aydınlatılan yerlerde gerçekleşen aydınlatma giderleri Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten ve ilgili belediyeler ile il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanır. Cumhurbaşkanı bu süreyi beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir. Belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri payından yapılacak kesinti, büyükşehir belediyeleri ve mücavir alanlarındaki belediyelerde aydınlatma giderlerinin yüzde onu, diğer belediyelerde yüzde beşi olarak uygulanır. Bu sınırlar dışında ise aydınlatma giderlerinin yüzde onu ilgili il özel idaresi payından kesinti yapılmak suretiyle karşılanır. Cumhurbaşkanı bu fıkra kapsamındaki oranları iki katına kadar artırmaya yetkilidir."

Yeni:

*"(1) **31/12/2025** tarihine kadar, genel aydınlatma kapsamında aydınlatılan yerlerde gerçekleşen aydınlatma giderleri Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten ve ilgili belediyeler ile il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanır. Cumhurbaşkanı bu süreyi beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir. Belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri payından yapılacak kesinti, büyükşehir belediyeleri ve mücavir alanlarındaki belediyelerde aydınlatma giderlerinin yüzde onu, diğer belediyelerde yüzde beşi olarak uygulanır. Bu sınırlar dışında ise aydınlatma giderlerinin yüzde onu ilgili il özel idaresi payından kesinti yapılmak suretiyle karşılanır. Cumhurbaşkanı bu fıkra kapsamındaki oranları iki katına kadar artırmaya yetkilidir."*

Değerlendirme: Genel aydınlatma kapsamında aydınlatılan yerlerde gerçekleşen aydınlatma giderleri, Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten ve ilgili belediyeler ile il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanacağına ilişkin hüküm 31/12/2025 tarihine kadar uzatılmıştır. Cumhurbaşkanı bu süreyi, 31/12/2030'a kadar uzatabilecektir.

N. Kanun'un 44 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanuna Geçici Madde 28 eklenmiştir.

Yeni:

"Taşınmaz teminine ilişkin devam eden iş ve işlemler

GEÇİCİ MADDE 28- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce:

a) Elektrik dağıtım tesisleri için gerekli olan taşınmazların teminine yönelik olarak Kurul tarafından alınmış kararlara ilişkin işlemler TEDAŞ,

b) Elektrik üretim tesisleri için gerekli olan taşınmazların teminine yönelik olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kamulaştırma kararı alınmamış ve/veya 2942 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre devir işlemleri başlatılmamış taşınmazlarla ilgili süreçler Kurum,

tarafından sonuçlandırılır."

Değerlendirme: Eklenen maddeyle; **maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce** Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından **elektrik dağıtım tesisleri için gerekli olan** taşınmazların teminine yönelik alınmış kararlara ilişkin işlemlerin, TEDAŞ tarafından sonuçlandırılması; elektrik üretim tesisleri için gerekli olan taşınmazların teminine yönelik Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından ilgili hükümde yer alan işlemlerin yapılmamış olması durumunda, EPDK tarafından sonuçlandırılması öngörülmüştür.; İşbu değişikliğe gerekçe olarak ise önlisans veya lisansa konu enerji yatırımları için ihtiyaç duyulan taşınmazlara ilişkin hak veya mülkiyet edinimlerinin daha etkin ve hızlı bir şekilde değerlendirilebilmesi, iş süreçlerinin daha rasyonel hale getirilmesi ve değişik kamu kurumları arasındaki yetki karmaşasının giderilmesi amacıyla değiştirilmesi öngörülen 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 19 uncu maddesine ilişkin geçiş sürecinin düzenlenmesi, gösterilmiştir. Özetle sayılan hal, iş ve işlemlerle ilgili olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun yerini TEDAŞ; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yerini ise EPDK almıştır.

O. Kanun'un 45 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle;

6446 sayılı Kanuna Geçici Madde 29 eklenmiştir.

Yeni:

"Lisans ve önlisanslara ilişkin sonlandırma ve tadil hakkı

GEÇİCİ MADDE 29- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanun kapsamında mevcut olan üretim veya otoprodüktör lisanslarını, önlisanslarını ya da lisans başvurularını sonlandırmak ya da kurulu güç düşümü suretiyle tadil etmek isteyen tüzel kişilerin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içerisinde Kuruma başvuruları hâlinde lisansları, önlisansları veya lisans başvuruları sonlandırılarak ya da tadil edilerek teminatları ilgisine göre kısmen veya tamamen iade edilir."

Değerlendirme: 7257 sayılı Kanun'un 45 inci maddesinde düzenlenen Geçici Madde 29, 2 Aralık 2020 tarih ve 31322 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2 Aralık 2020 tarihinden önce 6446 sayılı Kanun kapsamında, mevcut olan üretim veya otoprodüktör lisanslarını, önlisanslarını ya da lisans başvurularını sonlandırmak ya da kurulu güç düşümü suretiyle tadil etmek isteyen tüzel kişilerin; 2 Aralık 2020 tarihinden itibaren 2 ay içinde EPDK'ya başvuruları halinde lisansları, önlisansları veya lisans başvuruları sonlandırılarak ya da tadil edilerek teminatları ilgisine kısmen veya tamamen iade edilecektir. Başvuru için son tarih, 2 Şubat 2021 tarihidir.

İlgili değişikliğin gerekçesi ise şu şekilde ifade edilmiştir: "Son dönemde yatırıma ilişkin imalat girdilerinde ve yatırım finansman maliyetlerinde ortaya çıkan beklenmeyen artışlar ile yatırımların gerçekleşmesine engel olacak öngörülmeyen durumlar ortaya çıkmış Dünya genelinde ve ülkemizde görülen COVID-19 salgını nedeniyle küresel ölçekte gerek sosyal gerekse ticari hayat önemli ölçüde etkilenmiş, özellikle ithal kaynaklı yatırımlarda sıkıntı yaşanmaya başlanmıştır. Düzenleme ile gelişen enerji piyasası içerisinde EPDK'ya enerji üretim tesisi yapmak için başvuran fakat değişen enerji koşulları ve ekonomik koşullar neticesinde tesisi yapılabilmek imkânları ortadan kalkan ancak 27/05/2017 tarihinde yürürlüğe giren geçici 21 inci maddeden yararlanmamış veya o tarihten daha sonra önlisans/lisans başvurusunda bulunmuş, önlisans/lisans almış veya kapasite artışı için tadil yapmış, özellikle yapacağı tesise ilişkin

yatırımları ağırlıklı olarak ithal etmek zorunda olan yatırımcılara, kendilerine ayrılan tahsisatların (ilgili kaynak, iletim sistemi ve trafolarında ayrılan kapasiteler) kaldırılarak lisanslarını, önlisanslarını veya lisans başvurularını sonlandırma ya da tadil etme hakkı verilerek, yatırım için verilen sürenin sonuna kadar beklenilmeksizin yeni yatırımlara kapasite imkanı oluşturularak kaynakların daha hızlı bir şekilde ekonomiye kazandırılmasına imkan sağlamak ve bu santrallerin bağlantısı için kamu tarafından, atıl kalacak şebeke ve/veya trafo tesisi yatırımının yapılmasına engel olunması öngörülmektedir.”